

LLUÍS RODA

ELOGI

DE LA LLIBERTAT

romera | oesia

ÉS cert que fores, però a qui li interessa?
És teu només, el record.
Mira-ho bé i tira-ho, a ningú li farà cap falta...
Ni tu mateix te'n recordaves.

LA VIA del tren separava la ciutat asfaltada. A l'altra banda, no hi havia res. Un descampat, un solar, escombraries. Enderrocs, una séquia, una claveguera. Fang i pols i pedres. Herba i camps esparsos. Entre naus i fusteries i tallers. I bars, alguns de putes. I un enorme pal o bastida elèctrica, enmig de tot allò. Un home havia sigut trobat mort penjat dels cables d'alta tensió. La propietària del bar de putes, i l'única cambrera que recorde, era una dona gran, o m'ho semblava, amb faldilla curta i botes, cabell ros o pladí, amb uns pits punxeguts. Literalment, acabats en punta. A les tres de la vesprada, el bar ja era obert. L'obríem nosaltres cada vegada que passàvem, puntualment, en anar a escola. Déiem *puta* i pegàvem a fugir. Després ens aturàvem per veure si eixia, sempre eixia. I la véiem. A vegades hi havia algú dins. Sempre pensàvem que estava fent-ho. A vegades deixava, o restava, la porta entreoberta. I passàvem a poc a poc, una i altra vegada. Fins que la tancaven. Si anava sol, passava de llarg com si res. Era de vidre opac de colors diversos: roig, blau... Un dia tancaren el bar, i en posaren un altre, amb vidres transparents pintats. Recorde el dia que els pintaven: *Bocadillos – Tapas variadas*, amb una clòtxina i una gamba dibuixada. No tenia cap interès. Era al costat del carrer de Granada. Uns mesos després asfaltaren el carrer.

I, EN això, ve la dona que li aguante el xiquet, que acaba de caure
[del llit,

Mentre pentinava la filla, que se'n va al cine,
I jo que me'l mire, amb l'orella encara roja,
I jo que me'ls mire, els seus ulls, com si foren meus,
I jo, aleshores, encara més perdut, li mire l'orella,
I em sap greu,
I solament se m'ocorre besar-lo quan no sé què fer,
I vosaltres, amics, vius i morts, us em pugeu a l'esquena
I voleu que hi jugue,
Però jo mire envers una altra banda,
Amb aquests versos blancs, bruts, insignificants,
Que em mantenen mort, lligat de peus i mans,
Sense cap ni peus.

Mira, Gerard, el món és fora la finestra,
Tancada per a tu —podries caure—,
Tu encara no saps que hi ha el buit,
Que els cossos es precipiten vers el buit
D'aquell carrer que voldries teu,
I és teu i és una aventura,
Però no és com a casa...
I tu mires per la finestra hores i hores,
I veus la germana que se'n va
—Tan bonica amb el seu abric rosa—,
El pare que se'n va, amb la cartera sempre a la mà,
La mateixa que et serveix de plataforma
I que arrossegueu pel corredor de casa.

Amb la teua petita mà, he après a caminar.
Amb els teus petits ulls, a mirar-me la vida.

No s'adonen que la resposta és la pregunta, són ells,
Que tot l'amor que els tinc, és seu,

Que jo no els el done, ans els el prenc,
Com un cercle d'amor viciós, on mai s'estima prou, i sempre és
[tard,

Expandint-se, com una ona concèntrica envers ells,
I no hi ha temps perdut, i sempre s'és a temps d'amar,
D'allò que el temps no se n'ocupa.

Demà serà tard,
I portaràs de la mà els fills, per prendre la primera comunió,
Com tu la vas prendre, de la mà del pare i de la mare,
La teua filla blanca, el teu fill blau,
Amb la joia de fer-se majors, de beure's la vida,
I veure's damunt del camí que tenen al davant,
Com una atracció de fira a punt de començar,
Serà tard, però,
Mai més tindràs temps, el temps que necessites,
Estrenaràs, això sí, una mirada nova,
I la teua companya, la teua dona, el seu millor vestit,
No us mirareu als ulls, no voldreu,
No podreu, tan solament a ells,
Ell, amb el pantaló ben planxat, la clenxa a un costat,
La ratlla recta,
Ella, sense príncep, princesa dels seus somnis,
Aviat es farà tard, i tornareu a casa,
Després d'haver complert amb la família, amb els vostres,
De repartir records i besos a tothom,
I res serà igual, i mai parlareu d'això,
I recordareu aquell primer amor que va tenir
Poc temps després d'aquella comunió, i del qual ignoreu res més,
I besareu els fills com sempre, i se n'aniran al llit, i serà així.

EL LABERINT no té eixida.
La porta d'eixida és la d'entrada.
A fora no hi ha ningú, solament la mort.
Algunes portes que es tanquen no es poden tornar a obrir.
No saps quines són.
Hi ha portes giratòries.
Les parets són infranquejables.
Fes volar la imaginació
—Es recomana prudència.

UN PERSONATGE cec creua la sala,
Sense ser vist.
Mira els espectadors.
La sala és a les fosques.
El teló pot estar pujat o abaixat.
L'obra pot començar o acabar en aquest moment.
Ningú es mou del lloc.
De sobte, un xiquet plora entre el públic.
Potser es tracta d'un actor.
La gent li demana que calle.
Es torna a fer el silenci.
Al final, el públic mor.
No se sap qui és l'assassí.
L'obra se suspén per falta de públic.